

appetit esse velox sicut hirundo, et similia. . . Si tamen aliquis contendat, quod appetit voluntate eligentiae, fatendum est, quod iudicium eius est perversum, sive aestimatio saltem intellectus practici, quo iudicat se ad illud posse pervenire, quamvis iudicium speculationis dictet contrarium¹.

XII. VOLUNTAS ET INTELLECTUS SE INVICEM CIRCUMCEDUNT.
Nempe, mutua est reflexio intellectus in actus voluntatis, et voluntatis in actus intellectus. Etenim voluntas, eiusque actus, et obiectum, prout sunt quaedam entia et vera, communi obiecto intellectus continentur, quippe quod omne ens, prout est verum, est obiectum intellectus. Vi-
cissim, intellectus, eiusque actus, et obiectum, prout quaedam entia et bona sunt, obiecto communi voluntatis con-
tinentur, quia omne ens, prout est bonum, est obiectum voluntatis².

FINIS

¹ In lib. II Sent., Dist. VII, p. I, a. I, q. 11 ad arg.

² Vid. p. 55.

INDEX DISTINCTIONVM

A

Abductio—Obiectio	PAG. 232	Adaequare—Inadaequare. PAG. 14
Ab intrinseco—Ab extrinseco.	1	Ad extra—ad intra. ib.
Absolute—Accommodative.	2	Adhaesive—Inhaesive — Infor- mative ib.
Absolute—Comparative	ib.	Agere propter amorem finis— propter desiderium finis. 140
Absolute—Connegative	ib.	Alianter—Proprie. 276
Absolute—Dependerter.	3	Aliquid—Unum 372
Absolute—Hic et nunc.	ib.	Alteratio—Acretio—Decretio. 14
Absolute—Hypothetice.	ib.	Ampliatio—Restrictio—Ali- natio—Suppositio. 342
Absolute—Modaliter.	4	Analogia attributionis—Ana- logia proportionis. 15
Absolute—Totaliter.	5	Analogia proportionis—Analo- gia proportionalitatis. 16
Absolute—Ut sic.	375	Analogice—Aequivoce—Uni- voce—Denominative. 14
Absolutum—Relativum.	314	Analysis consequentiae—Ana- lysis consequentis. 18
Abstractio formalis—Abstra- ctio totalis.	3	Annihilatio—Corruptio. 148
Abstractio negativa—Abstra- ctio praecisiva.	6	Antecedenter—Concomitanter —Consequenter 18
Abstractive—Intuitive—Com- prehensive.	ib.	Ante Praedicamenta — Post Praedicamenta. 266
Accidens—Substantia	338	Antiquius—Senius 331
Accidens logicum—Accidens physicum	7	Appetitus elicitus—Appetitus naturalis 19
Accidens modale—absolu- tum	8	Appetitus naturalis—sensi- tivus—intellectivus. 378
Accidens respectivum—absolu- tum	ib.	Appetitus concupiscibilis—ira- scibilis 19
Accidens speciei—Accidens in- dividui	ib.	Aptitudo positiva—negativa. » 153
Accidentaliter—Essentialiter. »	19	A quo—Ad quem—Cui. 19
Actio immanens—Actio trans- iens	9	Argumentari a maiori ad mi- nus—A minori ad maius— A simili. ib.
Actio—Factio	10	Argumentari a priori—A po- steriori. 20
Actus—Potentia	11	Artificiosa—Naturaliter. 21
Actus essentialis—notionalis. »	222	Ascensus terminorum—De- scensus 362
Actus hominis—Actus huma- ni.	11	
Actus imperatus—elicitus. »	12	
Actus primus—Actus secun- dus	12	
Actu signato—exercito.	13	
Adaequari—Aequale esse et assimilari	13	

- A se—Per se PAG. 253
 Assensus—Consensus » 21
 Assertio—Narrative—Disputative » ib.
- Attributum superius — inferioris PAG. 21
 Aurea—Aureola » 22

B

- Bonum entitative—Bonum naturaliter — Bonum moraliter 45
 Bonum honestum—utile — delectabile » ib.
 Bonum in omni genere — in aliquo genere » 46
- Bonum — Pulcrum » 277
 Bonum relative—absolute » 46
 Bonum subjectivum — objectivum » 47
 Bonum transumptive—Bonum proprie » 47
 Bonum verum—apparens » ib.

C

- Categorematicae — Syncategemeticae 58
 Categorice — Transcendentali- ter » ib.
 Causa—Principium » ib.
 Causa — Condicio sine qua non » 59
 Causa externa — Causa interna » ib.
 Causa finalis — efficiens — exemplaris » ib.
 Causa formalis—Causa materialis » 60
 Causa formalis—Forma » 129
 Causa prima, secunda — Prin- ceps, instrumentaria — Uni- voca, aequivoca — Necessaria, libera — Universalis, particularis — Physica, moralis — Adaequata, inadae- quata — Proxima, remota — Per se, per accidens » 61
 Causaliter—Formaliter » 132
 Certitudo—Evidentia » 63
 Certitudo metaphysica — physica — moralis » 202
 Ceteris paribus — Ceteris im- paribus » 64
 Circulus uniformis — Demon- stratio circularis » 92
 Circumscriptive — Definitive — Repletive » 64
 Cognitio abstractiva — intuitiva — comprehensiva » 6
 Cognitio intuitiva — discursiva » 180
 Collective—Distributive » 65
 Commune secundum partici- pationem—Secundum praedi- cationem » ib.
 Commune—Universale » 373
 Complete—Incomplete » 63
 Complexe—Incomplexe » ib.
 Compositio—Unio » 368
 Compositio physica—metaphy- sica—logica » 66
 Compositum substantiale—ac- cidentale » 340
 Compositus sensus—divisus » 66
 Comprehensive — Intuitive — Abstractive » 6
 Conceptus formalis — objectivus » 179
 Conceptus ultimus—non ul- timatus » 67
 Concomitanter—Formaliter » 132
 Concipientia antecedens — consequens » 67
 Concursus mediatus — imme- diatus—praevius » ib.
 Confuse—Determinate » 68
 Confuse—Distincte » ib.

- Connaturale—Naturale PAG. 218
 Conscientia—Synderesis » 69
 Consecutive—Formaliter » 133
 Consensus—Assensus » 21
 Consensus—Electio—Usus » 374
 Consequenter — Antecedenter — Concomitanter » 18
 Conservatio directa—indirecta » 69
 Continuum—Contiguum » ib.
 Contradictrie — Privative — Contrarie—Relative » ib.
- Contraria immediata — media- ta PAG. 70
 Contrarie — Contradictrie — Subcontrarie » 72
 Copulari—Significare—Suppo- ni » 341
 Corpus physicum—solidum » 333
 Corruptio—Annihilatio » 148
 Creatio—Generatio » ib.
 Culpa — Defectus — Malum — Peccatum » 91

D

- Datio—Missio—Processio » 90
 Datum — Donum » ib.
 Debitum ex merito — Debitum ex conditione naturae » 96
 Decretio — Accretio — Altera- tio » 14
 Defectus—Malum — Peccatum — Culpa » 91
 Definitio nominis—Definitio rei » 92
 Definitive — Circumscriptive — Replete » 64
 Delectable — Utile — Hone- stum » 45
 Demonstratio circularis — Cir- culus uniformis » 92
 Demonstratio propter quid — quia » 94
 Denominative—Analogice—U- nivoce—Aequivoce » 14
 Densum—Rarum » 311
 Dependere simpliciter—secun- dum quid » 94
 Descensus logicus—physicus » 194
 Descensus terminorum — a- scensus » 362
 Desitio per primum esse rei — per ultimum esse rei » 168
 Determinate—Confuse » 68
 Dicere ad—Dicere in » 95
 Dictum de omni—De nullo » 103
- Differentia—Distincta — Diver- sa » 93
 Differentia communis — pro- pria — maxime propria » ib.
 Differentia constitutiva — divi- siva » 93
 Directe—Indirecte » ib.
 Directe—Reflexe » 98
 Dispositio—Habitus » 157
 Dispositiones praeviae—conco- mitantes » 98
 Disputative — Assertive — Nar- rative » 21
 Distincte—Confuse » 68
 Distinctio—Partitio—Divisio » 99
 Distinctio realis — rationis — formalis » 135
 Distinctio realis maior — mi- nor » ib.
 Distinctio rationis ratiocinanti- sis — rationis ratiocinatae, seu virtualis » ib.
 Distributio absoluta — accom- moda » 99
 Distributive—Collective » 65
 Diversitas logica-physica » 99
 Diverso respectu—Eodem res- pectu » 100
 Divisus sensus—compositus » ib.
 Donum—datum » 90

E

- Effectus—Principiatum » 59
 Electio—Consensus—Usus » 374

- Elementa—Principia PAG. 270
 Elicitus—Imperatus » 107
 Eminenter—Virtualiter—Formaliter » 134
 Ens naturae—Ens rationis » 107
 Ens—Res » 108
 Eodem respectu—Diverso respectu » 100
 Aequale esse—Adaequari » 13
 Aequalitas aequiparantiae—Aequalitas proportionis » 108
 Aequalitas—Inaequalitas » 300
 Aequivocatio dialectica—physica » 109
 Aequivoce—Univoce—Analogo—Denominative » 14
 Error—Nescientia—Ignorantia » 166
 Essentialiter—Accidentaliter » 9
 Essentialiter—Participative » 109
 Aeternitas—Aevum—Tempus » 361
 Evidentia—Certitudo » 63
 Exercito—Signato (*actu*) » 13
 Ex nihilo sui—Ex nihilo subiecti » 110
 Explicite—Implicite » ib.
 Extensive—Intensive » 111
 Extrinsece—Intrinsic » 112

F

- Facere—Agere » 124
 Felicitas objectiva—Felicitas formalis » ib.
 Finis naturalis—supernaturalis » 123
 Finis operantis—Finis operis » ib.
 Finis primarius—secundarius » ib.
 Finis proximus—remotus » 126
 Finis quo—Finis cuius—Finis cui » ib.
 Forma—Figura » 127
 Forma—Materia » ib.
 Forma—Causa formalis » 129
 Forma accidentalis—substantialis » ib.
 Forma informans—Forma separata » 129
 Forma intrinseca—Forma extrinseca » 131
 Forma physica—metaphysica—logica » ib.
 Forma subsistens, *seu* immaterialis—Forma materialis » 130
 Formaliter—Causaliter » 132
 Formaliter—Concomitant » ib.
 Formaliter—Consecutive » 133
 Formaliter—Eminenter—Virtualiter » ib.
 Formaliter—Identice » 134
 Formaliter—In causa » ib.
 Formaliter—Materialiter » ib.
 Formaliter—Objectively » 135
 Formaliter—Realiter—Ratio-
ne » 135
 Fruitio—Volitio—Intentio » 363

G

- Generatio—Creatio—Corru-
ptio—Annihilatio » 148
 Generice—Specific—Num-
erice » 150
 Genus proximum—remotum » 154
 Genus supremum—medium—
infimum » ib.
 Gubernatio—Providentia » ib.

H

- Habitus—Dispositio » 157
 Habitus entitativus—operati-
vus » 158
 Habitus innatus—infusus » 158

- adquisitus PAG. 158
 Habitus—Potentia » 159
 Habitus—Privatio » 160
 Hic et nunc—Absolute » ib.
 Homonyma—Synonyma—Pa-

I

- Identice—Formaliter » 134
 Ignorantia—Nescientia—Irror » 166
 Ignorantia antecedens—conco-
mitans—consequens » 167
 Immediatio suppositi—Imme-
diatio virtutis » 168
 Imperatus—Elicitus » 12
 Implicite—Explicite » 110
 Impossibile metaphysice—phy-
sice—moraliter » 203
 Inadaequate—Adaequate » 14
 In causa—Formaliter » 134
 Inceptio et desitio per primum
esse rei—per ultimum esse
rei » 168
 Incomplete—Complete » 63
 Incomplexe—Complexe » ib.
 Indifferentia activa—passiva » 169
 Indifferentia activa—suspen-
sa » 170
 Indifferentia objectiva—subie-
ctiva » ib.
 Indifferentia physica—moralis » ib.
 Indifferentia quoad specifica-
tionem—quoad exercitium » ib.
 Indirecte—Directe » 96
 Individuum—Singulare » 171
 Individuum signatum—va-
gum » ib.
 Indivisible negative—privati-
ve » 172
 Indivisible simplex—materi-
ale » ib.
 In fieri—In facto esse » 173

L

- Late—Stricte » 192
 Libertas a coactione—Libertas
SIGNORIELLO, Lexicon » 192
 a necessitate naturae » 192
 Libertas contradictionis—Li-

- bertas specificationis. » 193
 Liberum arbitrium — Voluntas » 384
 Locatum esse — In loco esse. » 193
 Locatum — Situm. » ib.
 Locus vulgariter — philosophice sumtus » 194
 Logica diversitas — physica. » ib.

M

- Malum — Defectus — Culpa. » 197
 Malum naturae — Matum cul-
 pae » ib.
 Materia — Forma. » ib.
 Materia prima — secunda . . . » ib.
 Materia proprie — improprie
 accepta » 198
 Materia sensibilis — intelligibi-
 lis. » 199
 Materialiter — Formaliter . . . » 134
 Medium cognitionis sub quo —
 quo — in quo » 200
 Medium per abnegationem —
 Medium per participatio-
 nem. » ib.
 Medium rei — Medium ratio-
 nis. » 201
 Medium subiecti — Medium
 formae » ib.
- Mensura activa — passiva . . . » 201
 Meritum de condigno — Meri-
 tum de congruo » ib.
 Metaphysice — Physice — Logi-
 ce. » 194
 Missio — Datio — Processio . . . » 90
 Modus — Species — Ordo. » 202
 Moraliter — Physice » ib.
 Moraliter — Physice — Metaphy-
 sice » 203
 Motus proprio acceptus — im-
 proprio acceptus » 204
 Motus accretionis — decretionis
 — alterationis » 205
 Motus successivus — instantaneus. » ib.
 Motus violentus — naturalis. » 206
 Mutatio substantialis — acci-
 dentalis. » 207

N

- Narrative — Assertive — Dispu-
 tative. » 21
 Natura — Essentia. » 217
 Naturale — Connaturale. » 218
 Naturaliter — Artificialiter . . . » 21
 Naturaliter — Supernaturali-
 ter » 218
 Naturaliter — Violenter » 219
 Natura naturans — Natura na-
 turata » ib.
 Necessitas antecedens — conse-
 quens. » ib.
 Necessitas consequentiae — Ne-
 cessitas consequentis. » 220
 Necessitas quoad exercitium —
- quoad specificationem » 220
 Negatio — Privatio. » ib.
 Negative — Positive » 238
 Nescientia — Ignorantia — Er-
 ror » 166
 Nolle — Non velle. » 387
 Nomen primae notionis — se-
 cundae notionis » 221
 Nomina propria — appropria-
 ta. » ib.
 Nominaliter — Participaliter. » ib.
 Notio formalis prima — obie-
 ctiva prima — Secunda for-
 malis — secunda obiectiva. » 222
 Notionalis actus — essentialis. » ib.

- Notum secundum se et quoad
 nos — Notum secundum se
 et non quoad nos. » PAG. 222
 Notius nobis — Notius natura. » ib.
 Numerice — Specifice — Generi-
 ce. » 150

O

- Obiectio — Abductio » 239
 Obiective — Formaliter » ib.
 Obiective — Subiective » 337
 Obiectum adaequatum — ina-
 dequatum. » 239
 Obiectum adaequatum — pro-
 portionatum. » ib.
 Obiectum adaequatum, seu ex-
 tensivum — Obiectum pro-
 portionatum, seu connatu-
 rale » 240
 Obiectum attributionis — Obie-
 ctum attributum » ib.
 Obiectum materiale — forma-
 le. » ib.
 Obiectum quod — quo » 241
 Obligare semper — ad semper. » ib.

P

- Paronyma — Homonyma — Sy-
 nonyma » 15
 Pars aliqua — non aliqua. » 251
 Pars essentialis — quantiti-
 va. » ib.
 Pars integralis — potentialis —
 subiectiva » ib.
 Partialiter — Totaliter. » 364
 Participare proprie — impro-
 prie » 252
 Participative — Essentialiter. » ib.
 Participative — Nominaliter. » ib.
 Partitio — Divisio — Distinctio. » 99
 Pati proprie — minus proprie-
 communiter. » 253
 Patibilis qualitas — Passio. » ib.
 Peccatum — Culpa — Malum —
 Pefectus. » 91
 Perfectio quoad entitatem —
 quoad virtutem — quoad fi-
- nem. » 254
 Perfectio simpliciter simplex —
 simplex secundum quid. » 251
 Permanentia — Successiva . . . » 341
 Permissio legalis — causalis. » 255
 Per se — A se. » ib.
 Per se — Per accidens » ib.
 Persona — Suppositum » 257
 Personaliter — Simpliciter . . . » ib.
 Physice — Logice. » ib.
 Physicum — Solidum. » 335
 Positive — Negative » 258
 Possibile intrinsece — extrinse-
 ce. » 259
 Possibile simpliciter — ex sup-
 positione. » 260
 Potentia — Actus » 11
 Potentia — Habitus. » 261
 Potentia — Potentialitas. » 260
 Potentia activa — passiva . . . » 261

INDEX DISTINCTIONVM

- Potentia—Impotentia PAG. 261
 Potentia logica—physica ib.
 Potentia naturalis—supernaturalis—obedientialis 262
 Potentia obiectiva — subjectiva ib.
 Potentia ordinata—absoluta 263
 Potentia proxima—remota ib.
 Potentia simultatis—Simultas potentiae 264
 Practice—Speculative ib.
 Praeceptum affirmativum—negativum ib.
 Praecisive—Negative 265
 Praedicamenta — Praedicabilia ib.
 Post-Praedicamenta — Ante-Praedicamenta 266
 Praedicamentaliter—Transcendentaliter 267
 Praedicari in quale—in quid—in quale quid ib.
 Praedicatio exercita—signata ib.
 Praedicatio indirecta — directa ib.
 Praedicatio intrinseca—extrinseca ib.
 Praedicatio ordinata — inordinata—Praeter ordinem ib.
 Praedicatio per inhaerentiam — Per identitatem ib.
 Praenotio quid nominis—Praenotio an sit ib.
 Praenotiones circa affectiones — Praenotiones circa principia 268
 Primarium—Secundarium ib.
 Primo intentionaliter—Secundo intentionaliter ib.
 Primum in omni genere — in aliquo genere ib.
 Principatum—Effectus ib.
 Principium—Causa 269
 Principium essendi — Principium cognoscendi ib.
 Principium originale — initiale ib.
- Principium complexum — incomplexum PAG. 269
 Principia propria — communia ib.
 Principia compositionis—generationis 270
 Principia—Elementa ib.
 Principia in habitu—in actu 271
 Principium quod—quo ib.
 Principium quo proximum — remotum ib.
 Prioritas temporis—naturae originis—cognitionis ib.
 Prioritas perfectionis—generationis 272
 Prius in intentione—in executione ib.
 Prius natura, sive absolute — Prius cognitione, sive quoad nos ib.
 Privatio—Habitus 160
 Privatio—Negatio 220
 Privatio simplex — non simplex 273
 Privative — Contradicторie — Contrarie—Relative 69
 Processio—Datio—Missio 90
 Processus compositivus—resolutivus 273
 Productio per defectionem — per protensionem—per derivationem 274
 Pro generibus singulorum — Pro singulis generum ib.
 Prognosticum—Commemorativum—Demonstrativum 275
 Proprio geometrica—Aequalitas arithmeticā ib.
 Propratio habitudinis — entitatis ib.
 Propratio—Proportionalitas ib.
 Propositio de tertio—de secundo—de primo adiacente 276
 Proprie—Alienanter ib.
 Proprie ex parte subjecti—ex parte praedicati ib.
 Proprietas physica—logica ib.

INDEX DISTINCTIONVM

- Proprium late — stricte sumptum PAG. 276
 Pulerum—Bonum PAG. 277
 Propter quid—quia 94
 Providentia—Gubernatio 154

- Qualitas accidentalis—essentialis 292
 Qualitas patibilis—Passio 253
 Quantitas continua—discreta 293
 Quantitas dimensiva — virtutis ib.
 Quies desiderii—Quies motus 294
 Quies privativa—positiva 295
 Quantitas fluens—permanens 294
 Qua tale, idest formaliter—Materialiter ib.
 Quidditative, idest essentialiter

R

- Radix—Initium 310
 Rarum—Densum 311
 Ratio formalis—objectiva ib.
 Ratio formalis sub qua—Ratio formalis quae ib.
 Ratio inferior—superior 312
 Ratio speculativa—practica ib.
 Ratiocinari—Intelligere 177
 Ratione ratiocinata — Ratione ratiocinantis 312
 Realitas—Res ib.
 Realiter — Formaliter — Ratio-ne 313
 Reciprocatio mutuae consecutionis—mutuae praedicationis—mutuae relationis ib.
 Reductio ostensiva—Ad impossibile ib.
 Reductive—Directe ib.
 Reduplicative—Specificative ib.
 Reflexe—Directe 314
 Regressus—Circulus vitiosus ib.

S

- Sapientia—Scientia 330
 Scientia—Intelligentia 331
 Scientia visionis—simplicis intelligentiae 333
 Scire—Opinari 241
 Secundarium—Primarium 334

- Secundum se—Quoad nos. PAG. 331
 Secundum quod ipsum — Se- cundum aliud. » ib.
 Secundum quid—Absolute. » 332
 Senius—Antiquius » ib.
 Sensus compositus—divisus. » ib.
 Signate—Exercite » ib.
 Signum demonstrativum — re- memorativum — prognosti- cum. » ib.
 Signum prius—posteriorius . » ib.
 Signum sensibile—rationale. » 333
 Signum speculativum—practi- cum. » ib.
 Simile esse—Assimilari. . » 13
 Similitudo—Dissimilitudo . » 333
 Simplicitas physica—metaphy- sica—logica. » ib.
 Simpliciter—personaliter . » ib.
 Simpliciter—Secundum quid. » ib.
 Simultas temporis—consequen- tiae—naturae—divisionis. » 337
 Simultate potentiae—Potentia simultatis » 264
 Singulare—Individuum. . » 171
 Situm—Locatum. » 193
 Solidum—Physicum. . . . » 335
 Species intentionalis—logica. » ib.
 Species impressa—expressa. » 336
 Species—Ordo—Modus. . » 202
 Specificative—Reduplicative. » 313
 Specificativum intrinsecum — extrinsecum. » 336
 Specificie—Generice—Numeri- ce. » 150
 Speculative—Practice . . » 336
 Stricte—Late. » 192
 Subalternans—Subalternata. » 336
 Subcontrarie — Contrarie
- Contradicторie. PAG. 72
 Subjective—Objective » 337
 Subjective—Terminative . . » ib.
 Subjectum attributionis—praedi- cationis » 338
 Subjectum inhaesionis—deno- minationis » ib.
 Subjectum inhaesionis—infor- mationis. » ib.
 Subjectum in quo—de quo. » ib.
 Substantia—Accidens » ib.
 Substantia completa—incom- pleta. » 340
 Substantia prima—secunda. » ib.
 Substantiale compositum—ac- cidentale » ib.
 Successiva—Permanentia . » 341
 Supernaturaliter — Naturali- ter » ib.
 Supponi—Significare—Copula- ri. » ib.
 Suppositio — Ampliatio — Re- strictio—Alienatio. . . . » 342
 Suppositio collectiva—distribu- tiva » 343
 Suppositio confusa—determi- nata » ib.
 Suppositio formalis—materi- alis. » ib.
 Suppositio simplex—personali- lis, seu realis. » ib.
 Suppositio — Persona — Subsi- stentia » 344
 Supposititalitas—Personalitas. » 346
 Syncategorematicae — Catego- rematicae » 347
 Synderesis—Conscientia. . » 69
 Synonymum nomen — Univo- cum. » 347

T

- Tactus quantitatis—virtutis. » 361
 Tempus — Aevum — Aeterni- tas » ib.
 Terminative—Subjective. . » 362
 Terminorum ascensus — de- scensus. » ib.
- Terminus appellans—appa- llatus » 362
 Terminus categorematicus — syncategorematicus » ib.
 Terminus connotativus—abso- latus. » 363

- Terminus formalis—Terminus denotationis. PAG. 363
 Terminus impertinens—pertinens. » ib.
 Terminus primae — secundae intentionis » ib.
 Terminus qui—quo. » ib.
 Terminus a quo—ad quem — cui » ib.
 Terminus secundum quantita- tem — Terminus secundum essentiam » ib.
 Terminus univocus—analogus —aequivocus. » 364
 Totaliter—Absolute. 5

U

- Ubi circumscripтивum—defini- tивum. » 368
 Ultimum in re—extra rem. » 377
 Unio—Compositio. » 368
 Unitas quantitatива—transcen- dentalis. » 369
 Unitas simplicitatis—composi- tionis. » 370
 Unitas per se—per accidens. » ib.
 Unitas specifica — genera- numerica » 371
 Unum—Aliquid » 372
 Unum—Unicum. » 373

V

- Veritas in essendo—in cognoscendo—in significando. » 381
 Velle—Non velle—Nolle . » 387
 Velle antecedenter — conse- querenter. » 18
 Via compositionis—resolutio- nis » 383
 Violentia compellens—impul- siva » 386
 Violentus motus—naturalis. » 206
 Virtualiter—Eminenter — For- maliter. » 133
 Virtualiter—Reatiter—Forma- liter. » 383
- Visionis scientia—simplicis in- telligentiae. » 383
 Voces connotativaе—absolu- тae » 2
 Voces primae intentionis—se- cundae intentionis. » 179
 Volitio—Intentio—Fruitio. » 384
 Voluntas—Liberum arbitrii. » ib.
 Voluntas signi—beneplaciti. » 385
 Voluntarium—Violentum. » 386
 Voluntarium directum — indi- rectum » 389
 Voluntarium elicium — impe- ratum. » 12

- Voluntarium imperfectum — cum PAG. 380
 perfectum PAG. 387 Voluntarium simplex — mix-
 tum " ib.
 Voluntarium liberum — neces-
 sarium " 388 Voluntarium virtuale — forma-
 le " 390
 Voluntarium morale — physi-

INDEX EFFATORVM

A

- Ab eodem res habet quod sit
 ens, et quod sit una. 22
 Ab extremo ad extremum non
 datur transitus, nisi per me-
 dium. " ib.
 Ab indifferenti nihil determi-
 natum oriri potest 237
 Absolutum est prius respecti-
 vo. " 22
 Abstractius quo aliquid est,
 eo simplicius est. " 23
 Abstractum est forma concre-
 ti. " 23
 Abstractum est prius concre-
 to. " ib.
 Abstrahentium non est men-
 dacium " 24
 Absurdo uno dato, sequitur
 alterum. " 380
 Abusus non tollit usum 24
 Accessus est prior, quam re-
 cessus. " 25
 Accidens est entis ens. " 26
 Accidens est extra substan-
 tiam. " 26
 Accidens non est de essentia
 substantiae. " 26
 Accidens non constituit sub-
 stantiam. " ib.
 Accidentis, non est accidens,
 vel, Accidens non est sub-
 jectum accidentis. " ib.
 Accidens non est nobilior suo
 subiecto. " 27
 Accidens non extendit se ultra
 suum subiectum 28
- Accidens non migrat de sub-
 iecto in subiectum 28
 Accidens non potest convenire
 alicui ut genus 29
 Accidens non potest corrum-
 pere subiectum. " ib.
 Accidens praedicatur de sub-
 iecto. " ib.
 Accidens uni non est alteri
 substantia " 30
 Accidentia mutant conditionem
 substantiae. " ib.
 Accidentia speciei accidenti gen-
 eri, non contra " ib.
 Accidentis esse est inesse. 25
 Actio fit per contactum. 31
 Actio fit per contraria. " ib.
 Actio infert passionem. " ib.
 Actio non est in agente, sed
 in paciente. " 32
 Actio non fit sine aliquo mo-
 tu. " ib.
 Actio, quae efficienter procedit
 ab aliquo agente, non potest
 esse productiva illius. 33
 Actio recipit magis et minus. " ib.
 Actionem formae impedit
 quantitas " 300
 Actiones sunt a proportione
 maioris inaequalitatis, vel,
 Actiones sunt a superante. 33
 Actiones sunt suppositorum. 34
 Actui repugnat accidere a-
 ctum. " 35
 Actus diversi non possunt esse
 eiusdem habitus. " 164

INDEX EFFATORVM

409

- Actus est qui separat et di-
 stinguit. PAG. 35
 Actus est perfectio potentiae. " ib.
 Actus est potior habitu. 164
 Actus est prior potentia 36
 Actus est ratio intelligendi. " ib.
 Actus et potentia sunt eiusdem
 generis " 37
 Actus et potentia sunt idem. 38
 Actus et potentia sunt contra-
 ria " ib.
 Actus et potentiae differentiae
 sunt valde oppositae. " ib.
 Actus non parum differt a po-
 tentia. " ib.
 Actus praferendus est poten-
 tiae in bonis, non autem in
 malis. " ib.
 Actus unus non est operativus
 alterius. " 39
 Actus unus non potest esse
 duorum habituum. " 163
 Actu et potentia virtuali idem
 simul esse non potest 39
 Actu posito, tollitur potentia. " ib.
 Actu sublatu non tollitur po-
 tentia. " ib.
 Ad habitum a privatione non
 datur regressus. " 165
 Addicens artem operatur a-
 ctionem artis sine arte. 39

B

- Bona non sunt facienda, ut
 veniant mala. " 48
 Bonitas essentialis rei melior
 esse non potest; accidentalis
 vero sic. " ib.
 Bonis (*In*) actus praferendus
 est potentiae, non autem in
 malis. " 38
 Bonum additum bono facit
 maius. " 49
 Bonum commune est princi-
 piuum motivum voluntario-
 rum " 306
 Bonum commune melius est
 SIGNORIELLO, Lexicon
 bono privato " 50
 Bonum cuiuslibet creaturae
 consistit in modo, specie,
 et ordine. " ib.
 Bonum difficilior constituitur,
 quam malum " 32
 Bonum est diffusivum sui. 51
 Bonum est ex integra causa;
 malum ex quovis defectu. 52
 Bonum est finis cuiuslibet rei. 137
 Bonum est naturaliter prius
 malo. " 53
 Bonum est potentius malo. ib.
 Bonum est quod omnia appe-

- tunt; malum id, quod omnia fugiunt. PAG. 53
 Bonum est ut in paucioribus; malum ut in pluribus 210
 Bonum et malum sunt genera contrariorum 54
 Bonum et malum sunt in rebus; verum et falsum sunt in mente. 55
 Bonum et verum se mutuo in-
- cludunt. PAG. 55
 Bonum non est bono contrarium. ib.
 Bonum, quanto communius, tanto divinius. 50
 Bonum totius est bonum partium. 57
 Bonum unusquisque rei in quadam unitate consistit. . . . ib.

C

- Causa causae est etiam causa causati » 72
 Causa finalis est prima inter omnes causas. » 73
 Causa in actu simul est cum effectu in actu. ib.
 Causa necessaria semper agit quantum potest. 231
 Causa prior est suo effectu. » 74
 Causa sublata, tollitur effectus; et, causa posita, ponitur effectus » 355
 Causae efficienti assimilatur effectus. » 75
 Causae aequalitas causat aequalem effectum » 76
 Causae quaedam sunt sibi invicem cause. ib.
 Causae secundae non agunt, nisi motae a prima » 77
 Cognoscere rem universaliter est perfectius cognoscere. » 371
 Communius est nobilior. » 78
 Compositio ibi est, ubi est distinctorum unio ib.
 Compositius quo aliquid est, imperfectius est ib.
 Compositum est aliquid, quod nulli partium convenit. » 79
 Connexa producuntur eadem actione » 302
 Contradiccio est oppositionum maxima. » 79
 Contradiccio fortissima est, et nihil tamquam ea infirmius. » 80
 Contradiccio inter omnia alia opposita est prima » 80
 Contradictoriorum semper unum est verum, alterum falsum ib.
 Contraria eidem secundum ad idem et eodem tempore nequent attribui. 81
 Contraria iuxta se posita magis elucent. 80
 Contraria nata sunt fieri circa idem subiectum 82
 Contraria se mutuo expellunt a subiecto, nisi eorum alterum insit a natura. » 83
 Contraria sub eodem genere maxime distant ib.
 Contrarietas relativa est omnium minima » 84
 Contrariis (Ex) omnia fiunt. » 85
 Contrariorum contraria sunt consequentia » 86
 Contrariorum contrariae sunt causae » 85
 Contrariorum eadem est disciplina » 86
 Contrariorum eadem est ratio. » 88
 Contrariorum eadem est scientia. » 87
 Contrariorum rationes in intellectu non sunt contrariae. » 321
 Contrariorum uno posito, ponitur alterum. » 88

- Contrariorum uno posito, negatur alterum. PAG. 89
 Contrariorum unum semper est privatio alterius. . . . ib.
 Contrarium est bono tum bonum, tum malum. » 209
 Contrarium sibi expedit contrarium. » 82
 Contrarium est potentia aliud contrarium. » 83
 Conveniens fit a convenienti. PAG. 89
 Corruptio et generatio non afficiunt directe materiam, nec formam, sed compositum. » 152
 Corruptio unius est generatio alterius, et generatio unius est corruptio alterius . . . ib.
 Creatura distat a Deo in infinitum » 289

D

- Dans formam dat omnia consequentia formam. » 100
 Dare melius est, quam accipere. » 213
 Dato uno absurdo, sequitur alterum. » 371
 Definitio dicit esse » 100
 Definitiones diversae sunt, si res sint diversae. » 101
 Definitiones (Quorum) sunt diversae, eorum forma diversa est » 102
 Deletio proprietatum est naturae negatio » 290
 Denominatio fit ab actu » 102
 Denominatio fit a parte potiori. ib.
 Deus et natura nihil faciunt frustra » 103
 Deus in unoquoque operatur secundum eius proprietatem ib.
 Dici de omni—de nullo. . . . ib.
 Differentia genus dividit, et speciem constituit » 104
 Differentia nobilior est generare. » 104
 Differentiae non recipiunt magis et minus; non intenduntur, aut remittuntur. . . . » 105
 Dispersa in inferioribus sunt unita in superioribus; et viceversum, quea in superioribus sunt unita, sunt multiplicata in inferioribus. » 302
 Dispositio et habitus in eadem potentia habent fieri. . . . » 105
 Dispositio fit habitus ib.
 Distinctioni non opponitur unio ib.
 Diversa ratio inferiorum non facit aequivocationem superiorum » 186
 Diversae sunt differentiae generum non subalternatim positionum » 156
 Diversitas non tollit univocationem » 106
 Divisibilitas est passio quantitatis. ib.

E

- Eadem sunt principia essendi et cognoscendi. » 113
 Eadem uni tertio sunt eadem inter se. » 114
 Effectus assimilatur causae agenti. » 115
 Effectus deficiens a causa particulari non deficit a causa universalis » 115
 Effectus posterior est sua causa. ib.
 Effectus est proportionalis suae causae efficienti ib.
 Effectus idem numero non potest esse a pluribus causis. » 116
 Effectus necessitas, vel con-